

indien het leven in zichzelf heeft. Maar wij vreezen dat de bazuin van den Gereformeerden bond een te onzekere geluid geeft, zoodat de bladen het der moeite niet waard keuren om er notitie van te nemen.

Aan een brief uit het Noord-Oostelijk deel van Pruisen ontlenen wij de volgende opgaven. In Oost-Pruisen zijn nog 8 Gereformeerde kerken, vroeger vond men er 25. In West-Pruisen zijn nog Gereformeerde kerken te Danzig en te Elbing. Van Zullichan, een stadje, dat vroeger twee Gereformeerde predikanten bezat, wordt geschreven: »De Gereformeerde predikantsplaats is te Z. vacant geworden. Hij, die deze plaats moet innemen, draagt den titel van slot-prediker. De gestorven slot-prediker Hoffman werd voor eenige jaren benoemd tot diakoon van de Lutherse stads-kerk. Een Gereformeerde predikant, die een Lutherse kerk er bij heeft te bedienen! Nu worden de beide vacant-geworden plaatsen aan eenzelfde persoon aangeboden! Zou men van hem eischen, dat hij in de slotkerk Gereformerd en in de stadskerk Lutherisch is? Denkelijk zoekt men een prediker, die noch Gereformerd noch Lutherisch is. In het stedske Munchberg werd de Gereformeerde gemeente op de volgende wijze opgeheven. Men maakte de Gereformeerden predikant diakoon bij de stadskerk met de bediening, dat hij ettelijke malen in het jaar het heilig Avondmaal op Gereformeerde wijze zou bedienen.

»Gelijk ik uit de courrant zie«, zoo schrijft onze correspondent verder, »gaat de eervoorzigtige super-intendant Baehr uit Tilsit rust nemen; hij is een Gereformeerde uit ouden Gereformeerden stam. Hij moet zeer bejaard zijn. Hoe hartelijk zou ik wenschen, dat af en toe in onze Gereformeerde gemeenten frisch bloed uit het Westen naar ons toekwam. Ik geloof vast, dat onze Gereformeerde belijden hier in het Oosten allen bloeien kan in een kerk, die van den staat onafhankelijk is; doch dat moet men aan Gods genade overlaten.«

Dit woord is uit ons hart geschreven, indien men de laatste zinsrede geen liddelijkheid beoeld is.

Wanneer de Gereformeerde leer weder in Duitschland eenigzins tot haar recht begint te komen, zal de knellende band van de staats-macht gevoeld worden en daaruit wordt het streven om een vrije kerk te verkrijgen, geboren.

Van het »Lutherdom« in zijne omgeving, getuigt de schrijver het volgende: »Het is een jagen naar uiterlijkenheden, bonte kerkvensters, opgesmukte altaren, beelden, liturgies, kerkelijke muziek, om welke dingen men steeds Rome benijdt. Rome wint altijd daarbij, en nu moge men trachten de Poolse taal te onderdrukken (ik geloof niet, dat het iets baten zal) de macht van Rome groeit, naarmate men haar invloed met geweld zoekt te kniiken.

Verder vernemen wij van denzelfden berichtgever, dat de Gereformeerden in het Westelijk deel van Rusland, als in Litaunen enz., het zwaar te verantwoorden hebben, niet minder dan de Lutherse. Al wat niet tot de Griekse kerk behoort, wordt daar vervuld om de menigte maar in de armen der Griekse popen te drijven, en dit alles uit politieke berekening.

Nog is te vermelden dat door de hand van Dr. Spiez te Wiesbaden een Deutsche vertaling van Calvijn's »Instituten« in het licht werd gezonden. Van deze vertaling wordt getuigd, dat zij zeer goed is geslaagd en Calvijn's hoofdwerk in vloeiend Duitsch wedergeeft. Dr. Spiez ondernaam dezen arbeid op uitnoodiging van den Gereformeerden bond. Mocht de bestudeering van dit klassieke werk, nu in Duitsch gewaand gestoken en dus ook voor gemeentelieden toegankelijk gemaakt, veler oogen openen voor de verkeerde richting, waarin de Gereformeerde gemeenten door de »Vermittlungstheologie« zijn gestuurd. Dit werke de Geest des Heeren!

Uit het Oosten. Rome en de Griekse kerk.

Opmerkelijk is het verschijnsel, dat de Griekse kerk in Macedonië, Rumenië, Bulgarië en Griekenland neiging toont te hebben, om zich met de Roomsche kerk te vereenigen. Aan de andere zijde is bij de Roomsche Zeehen een streven op te merken, om tot aansluiting met de Griekse kerk te geraken. Zoo meldt men, dat de Roomsche Dr. Rieger als warm voorstander van den gehuuden staat der priesters opgetreden is. Ook verlangt deze doctor, dat in de Roomsche kerken van Boheme de ritus der Oostersche kerk ingevoerd, en de oud-Slavische taal als kerktaal gebruikt zal worden. De Slavische liturgie zou dan den Slavischen geest doen ontwakken, en uit de gezinnen der gehuude priesters konden elementen voortkomen, die voor het nationale leven van grootten invloed zouden zijn. De zelfde schrijver is van oordeel, dat op die wijze de kracht van »de westelijke beschaving« (d. w. z. de invloed van Duitschland) zou gebroken worden.

Bekend is het, dat de Griekse kerken, die zich met de Roomsche vereenigen, de Oostersche ritus hebben, en dat Rome aan de priesters der kerken vergund heeft huwelijken te sluiten, indien zij dit slechts doen vóórdat zij de priesterwijding ontvangen hebben.

Maar ons komt het voor, dat Rome er niet gemakkelijk toe over zal gaan, om in Boheme toe te staan, dat de priesters zich in den echt begeven. Het is heel iets anders het huwelijk aan den priester toe te staan in een kerk, waar dit van eeuwen her geoorloofd of liever gebeden is geweest, dan aan de priesters der Roomsche kerk van een geheel land te vergunnen in het huwelijk te treden.

Vandaar, dat de Griekse kerk in Boheme wellicht vasteren voet zal krijgen. Doch te miskennen is het niet, dat op het Balkan-schiereiland Rome veld wint. In de jongste toespans van den paus werd ook melding gemaakt van Griekse gemeenten te Macedonië, welke tot Rome wenschen over te gaan en die den dienst van Roomsche priesters verzoeken.

Het streven om tot vereeniging met Rome te geraken, komt evenwel minder uit godsdienstige beweegredenen voort. De leiders der anti-Russische beweging meenen, dat de invloed van Rusland in den Balkan niet beter kan worden te keer gegaan dan door de Roomsche kerk te doen toeneemen.

In Griekenland, Rumenië, Bulgarië en zelfs te Konstantinopel vindt men Griekse geestelijken, die er in het geheel niet tegen op zouden zien, om zich onder den paus van Rome te stellen. In den Balkan zal het hoofd der Roomsche Christenheid er niet tegen hebben, om het behoud van het huwelijk der priesters en van den Oosterschen ritus toe te staan. Rome is, wanneer er te winnen valt, inschikkelijk. Reeds meldt men, dat de paus voor Albanie de taal der Slaven als de taal der kerk toegelaten heeft.

In Rome is men dan ook vol hoop, dat de Roomsche kerk in den Balkan eenige mili-

oenen zielen meer zal gaan tellen. Dit zou van groote staatkundige betekenis kunnen worden.

WINCKEL.

Voor Kinderen.

De beschaamde spotter.

Een vroom jongeling diende een heer, die God niet vreesde. Desniettemin diende hij zijn heer trouw, gelijk de apostel zegt, niet met oogendienst als een menschenbejager, maar met eenvoudigheid des harten, vreesende God.

De heer was dan ook over zijn knecht zeer tevreden; alleen in één opzicht niet. Hij kon namelijk niet goed verdragen, dat de jongeling God vreesde, en geen lust had in een leven zooals zijn meester leedde. Wel kon de heer zijn bedienende niet gebieden zoo te zijn als hij zelf, maar hij dreef dikwijls met zijn godsdienst den spot. Met zachtaardigheid gaf de ander daarop altijd antwoord.

Op zekeren dag was de knecht bezig de plaats te vegen en hij zong daarbij een psalm, wat altijd een kostelijk ding is, ook omdat het u bewaart van te denken aan boze of ijdele dingen.

De heer, die boven voor 't open raam zat, kon dat zingen echter niet best velen. Was het nu nog een straatliedje geweest, maar een Psalmvers! Hij stond op en ging naar beneden, om het zijn knecht te verbieden.

Onze vriend had juist een vers gecindigd; en toen zijn heer de plaats opkwam — wat hij niet bespeurde — begon hij aan een nieuw vers uit Ps. 33:

»De groote Schepper aller dingen.«

»Hé! wat zingt ge daar?« riep de heer.

De bedienende keek verbaasd om, hield met zingen op en sprak:

»Ik zong een Psalm.«

»Ja, maar wat?«

Nu noemde de knecht den eersten regel.

»Zoo!« sprak de heer spottend. »Nu, dan moet gij mij eens uitleggen hoe dit te begrijpen is. Nu eens zegt gij, dat de Heere God in uw hart wil wonen. Hij moet dus klein zijn; en nu zingt ge weer van den grootten Schepper. Het een strijdt immers tegen het ander. Is Hij nu groot of klein?«

»Mijnheer,« sprak de knecht ernstig, »God is zoo groot, dat de hemel noch de aarde Hem kan bevatten en zoo klein dat Hij in mijn hart kan wonen. Maar dit wil ik u er, bij zeggen: Als gij het laatste niet ondervindt tot uw zegen, zult ge eens het eerste ondervinden tot uw schrik.«

De heer zei niets en ging heen. De bedienende zong rustig voort, en na dien tijd is 't hem nooit meer verboden.

AAN VRAGERS.

Op een vraag over het Joodsche nieuwjaar, dat nu, althans hier, 19 en 20 Sept. is gevierd, kan ik antwoorden, dat dit nieuwe jaar begon Zondagavond 18 Sept. na 5 uur des avonds. Volgens de Joodsche rekening is het nu het jaar 5848. Dit is gerekend van de schepping der wereld af, doch het is niet duidelijk hoe die rekening uitkomt. De Joden rekenen er dan ook in 't gewone leven niet bij. De nieuwjaarsdag is de eerste der maand Tisri (half-September—half-October) en heet het »hoofd« of »'t begin des jaars.« De dag heet ook »Dag des gericht«, omdat volgens oude overleveringen, op dien dag in den hemel iemands goede daden en de slechte worden opgeteekend.

In het ook bekend waarom men den vos wel eens Reintje noemt?

Over die vraag zou meer tot antwoord te schrijven zijn dan hier te pas komt. Dus maar kortelijk dit:

Een 700 jaar geleden leefde er een Nederduitscher, een Elzasser van afkomst, die Heinrich heette. Hij maakte een boek, een dichtwerk, Reinhardt de Vos genaamd. Hoe kwam hij nu er toe aan den Vos dien naam te geven? Denkelijk zoo:

De oorspronkelijke naam is Reinhardt en daar nu Reintje »raad« betekent, wil »Reintje« of »Reinhart« of »Reinaart« zeggen: »groot van raad«, »sterk van raad«, »listig, slim, in staat zich geruit te helpen«, en dat past voortreffelijk op den vos. In 't Fransch heet het dier ook renard.

In het boek van Reintje of Reintje de vos hebben ook de andere dieren namen. De beer heet Bruin, naar zijn kleur; de wolf Ingrim om zijn nijgheid; de leeuw Nebel dat is: edel; het hondje Courtis, omdat het zoo net en vriendelijk was enz. Denkelijk zullen de lezers wel eens een stuk van de »Reinaart« in onze hedendaagsche taal gelezen hebben. Om het oude te lezen moeten zij ook eerst wat ouder zijn. Er bestaan echter goede oververtalingen van in allerlei talen, ook in de onze.

HOOGENBIJK.

Gereformeerde Gezindheid.

Doleerende Kerken.

TOT DE EVANGELISATIE-TOEGELATEN: J. D. van der Velden, cand. te Amsterdam.

TWENTAL: Dokkum, J. H. Houtzagers te Koorwijk en J. Langhout te Anjum.

BEROEPEN: Buitenpost, J. D. van der Velden, cand. te Amsterdam. — Nunspeet, C. de Gooijer, Evangelist van de »Vereeniging Vrienden der Waarheid« te Veenendaal.

BERADANT: Harderwijk, I. C. Sikkels te Hiljaard.

Christelijke Gereformeerde Kerk.

BEROEPEN: Zaanstg, H. J. Kouwenhoven te Schoonebeek (Drente).

Synodale Genootschapskerk.

TOEGELATEN: van BEROEP: Benthuizen, J. Krul Az. te Spannum en Edens. — Leimuiden, J. Ph. Hatting Jr., cand. te Harderwijk. — Jaarsveld, J. G. Dekking te Zijderveld. — Eitem (N.B.), H. Damst te Heemskerk. — Roswinkel, P. Zuidema te Horsten. — Hoorn (Tessel), J. van Dijk, cand. te Vlaardingen. — Koorhoef (cl. Amsterdam), J. Ph. Hatting Jr., cand. te Harderwijk.

AANGEKOMEN TOEGELATEN VAN BEROEP: Eitem (N.B.), H. Damst te Heemskerk. — Avestaats (cl. Tiel), M. Rutgers van der Looff te Almelo. — Bennebroek, G. van Herwaarden te Arnhem.

ZESTAL: Vlaardingen, A. B. ter Haar Romenij te Breda. — Dordrecht, H. ten Kate te Wapenveld, J. Bouvier te Alkmaar, A. H. Rooze te Woudsend, L. F. F. A. Faure te Woudenberg en A. J. Ruijs Az. te Scherpenzeel.

DRIFTAL: Groningen, A. S. El. Talma te Nichtevecht, C. B. Oorthuys te Katwijk aan Zee en J. Ulfers te Gildemarkt.

TWENTAL: Kampen, J. Langhout te Anjum en J. Voak te Oldebroek.

BEROEPEN: Hoornsterwaag, Jubbega en Schurega, (Fr.), H. van Eick van Hellinga te Kollumerwaag. — Nijega en Elahuizen, J. Ph. Hatting Jr., cand. te Harderwijk. — Heizingen op Flakke, J. Ph. Vink te Heter. — Koorhoef (cl. Amsterdam), J. Ph. Hatting Jr., cand. te Harderwijk. — Zuiderveld, G. J. Brutel de la Rivière te Houtrijk en Polanen. — De Bilt, E. A. Lasonder te Oosterwolde (cl. Harderwijk). — Durgardam, G. J. Brutel de la Rivière te Houtrijk en Polanen. — Ee (Friesland), J. Doorenbos te Oosterbierum. — Hedd, W. de Lange te Bruchem G. A. — Hijkersmilde en Kloosterveen, J. Vink te Oldebroek. — Kats, B. M. Mantz te Breken. — Nieuwe-Pekela, J. H. Anriks te Amien c. a. — Hogebeintum, A. de Jong te Surhuistervreen. — Borger, H. J. Eisel de Witt te Oldelove (Gr.). — Dinteloord C. J. Leemans te Staphorst.

AANGEKOMEN: Oost-Indië, Th. van Berkum te Odoorn. — Drimmelen (cl. Breda), G. J. ten Brummeler Andriess te Hippolushoef c. a. — Heinenoord, A. S. Talma, cand. te Dordrecht. — Amsterdam, E. Burger te Haarlem. — Puntshoek (cl. Dordrecht), A. Metz Jr. te Giesse Nieuwkerk. — Amsterdam, J. H. Wierma te Rheden (Geld.). — Utrecht C. P. N. Pikaar te Ouweschis. — Moerdijk, F. Hopper te Welsom.

BERADANT: Loenen, A. J. Th. Jonker te Rotterdam. — Engelum, K. J. Mulder te Eekst. — Varik en Uithuize c. a., A. S. Talma, cand. te Dordrecht. — Dusen, N. I. C. de Minjer te Hoogblokland. — Wageningen, J. Vermeer Am. te Zwolle. — Heterogen, Amhem en Gouda, J. Th. de Visser te Almelo. — Steendam (cl. Breda), J. F. de Klerk te Dirkland. — St. Annaland, R. Bokma te Krabbendijke. — Nijehaske en Haskerdijk, B. J. van Heijning te Heerjansdam. — Noordeloo, J. G. Dekking te Zijderveld. — Eemnes-Buiten, J. W. H. Kallman te Monster. — Garderen (cl. Harderwijk), J. W. H. Kallman te Monster. — Stellingma, J. F. de Klerk te Dijkland. — Appeltun en Alkmaar, J. Th. de Vink te Eeter (cl. Dordrecht). — Oost-Indië en Kloosterveen, J. Vink te Oldebroek (Geld.). — Holwerd, H. Nieuwe te Diever.

Advertentien.

Heden overleed tot onze diepe droefheid mijn geliefde Echtgenoot en zorgvolle Moeder, WILHELMINA RIEDIJK, geb. VAN GELDEREN, in den ouderdom van 61 jaar.

De bijmoedige geloofsroem, zoo kort voor haar sterven geuit, als vrucht van een leven in Christus, noodzaakt ons den Heere te zwijgen.

Mede namens Kinderen en Behoudkinderen, C. RIEDIJK.

Vlaardingen, 16 Oct. 1887. (509)

Gouvernante externe.

Wordt verlangd op een dorp in Gelderland een Onderwijzeres, die den Heere vreesde, bekwaam en genegen onderwijs te geven aan vier kinderen van 7 tot 13 jaren. Beschafte manieren en akte voor het Fransch zijn vereischte. Franco brieven, lett. H. E. Burcel van dir blad. (512)

Aan de Intekenaren zijn verzonden:

Godsdienstige Blaadjes.

No. 229. De liddende Negerlaaf. — 230. Moeders Lied. — 231. Een vriend voor het Gerecht. — 232. Gods Woord onder de Roovers.

Bij intekening ontvangt men maandelijks 12 Blaadjes (van elk No. 3 stuks) alzo 144 per jaar voor f 1 en franco p. p. voor f 1.20. Gevoorte pakjes van 500 Ex. in 20 verschillende Nos. f 3. franco per post f 3.20. De Uitgever C. VAN BENTUM.

Uitgaven van C. VAN BENTUM, Utrecht: CALVIJN als Hervormer aan de kinderen voorgedragen door FELIX BUNGENER. 30 Ct. 25 Ex. f 4.—; 50 Ex. f 7.50; 100 Ex. f 13.50.

Mannen der Hervorming.

In pakketten van 6 Nummers à f 0.50.

Eerste Serie. No. 1. MAARTEN LUTHER. — No. 2. JOHANNES CALVIJN. — No. 3. ULRIKH ZWINGLI. — No. 4. PHILIPPUS MELANCHTON. — No. 5. JOHANNES OECOLAMPADIUS. — No. 6. THEODORUS BEZA.

Tweede Serie. No. 1. HENDRIK VAN ZUTTEN, JOH. ESCH en HENDRIK VOS. — No. 2. JAN DE BAKKER. — No. 3. GUIDO DE BRES. — No. 4. JOHANNES KNOX. — No. 5. THOMAS CRANMER. — No. 6. BERTHOLD HALLER.

Elk Nummer is afzonderlijk ingenaad en van een plaatje voorzien.

Uitgaven van de firma S. v. VELZEN Jr. (W. A. BESCHHOOR te 's-Gravenhage).

Voor Catechisatiën.

De Formulieren van Eenheid der Gereform. Kerk. f 0.45; 25 ex. f 10.—.

De Vijf Artikelen tegen de Remonstranten, vastgesteld op de Synode van Dordrecht, A° 1618 en 1619. 52 dr. f 0.20; 25 ex. f 4.—.

De Belijdenis des Geloofs der Geref. Kerken in Nederland, met de voornaamste vroegere lezingen. 36 dr. f 0.15; 25 ex. f 3.25.

De Heidelbergsche Catechismus, met teksten. 72 dr. f 0.10; 25 ex. f 2.—; 100 ex. f 7.—; zonder teksten. f 0.06; 25 ex. f 1.25; 100 ex. f 4.—.

Het Kort Begrip der Chr. Religie, met teksten. 10de druk. f 0.08; 25 ex. f 1.75; 100 ex. f 6.50.

—, zonder teksten. f 0.04; 25 ex. f 0.80; 100 ex. f 3.—.

Hellenbroek, Voorbeeld der goddelijke waarheden, met teksten (groot). 8 dr. f 0.20; 25 ex. f 4.—; 100 ex. f 14.—.

—, zonder teksten (klein). 6 dr. f 0.10; 25 ex. f 2.—; 100 ex. f 6.50.

Borstius, Vraagboekje voor kleine kinderen, 11de dr. f 0.04; 25 ex. f 0.80; 100 ex. f 3.—.

Bovenaande uitgaven zijn bezorgd door H. H. Docenten aan de Theol. School te Kampen.

Dijksterhuis, De Bijbelsche Geschiedenis behandeld in vragen en antwoorden voor eerste-beginnenden. 11de dr. f 0.12½; 25 ex. f 3.—; 50 ex. f 5.75.

—, voort meer gevorderden. 36 dr. f 0.22½; 25 ex. f 5.50; 50 ex. f 10.50.

—, Het Kort Begrip der Christ. Godsdiens op nieuw uitgegeven tot nut en gemak der Catechisanten. 66 dr. f 0.15; 25 ex. f 3.50; 50 ex. f 6.50.

Kok, Hellenbroeks voorbeeld der goddelijke waarheden, uitgebreid en vermeerderd. 2de druk. f 0.50.

Van bovenstaande uitgaven zijn, behalve van de Formulieren en Kok—Hellenbroek, op aanvraag gaarne present-exempl. ter kennismaking beschikbaar. (470)

VERGADERING

VAN

Kerkeraads- en Gemeentelieden uit „Herv. Gemeenten“

in de classes 's-Gravenhage, Gouda en Leiden,

op den grondslag van de H. Schriften, als Gods Woord, en met de Drie Formulieren van eenigheid als accoord van Kerkelijke gemeenschap,

te houden, zoo de Heere wil, op

DONDERDAG 27 OCTOBER 1887, des voormiddags te 10 ure, in het Evangelisatiegebouw, Bazarlaan No. 9, te 's-Gravenhage.

PUNTEN VAN BEHANDELING:

I. De beweging der »doleerenden« verdient niet den spot noch de minachting, waarmee men meent haar te kunnen voorbijgaan of smoren. Zij is een protest tegen het geschonden recht van den Heere der Kerk en van de Kerk zelve.

In te leiden door Mr. L. W. C. KRUCHENIUS, lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal.

II. Afsnijding der Synodale Organisatie onvermijdelijk, daar Reformatie onder die Organisatie onmogelijk is.

In te leiden door Dr. F. LION CACHET, Predikant te Rotterdam.

III. De bedenkingen, die tegen deze Kerkelijke beweging worden ingebracht, kunnen voor Gods Woord zoo weinig stand houden, dat zij juist integendeel de noodzakelijkheid van Reformatie de te meer in het licht stellen.

In te leiden door Dr. F. L. RUTGERS, Hoogleraar te Amsterdam.

IV. Tegen welke gevaren hebben de doleerenden te waken?

Toegang tot de Vergadering wordt verleend aan allen, die bereid zijn schriftelijk instemming te betuigen met de Drie Formulieren van eenigheid als accoord van kerkelijke gemeenschap.

De Vergadering wordt voorafgegaan door een BIDSTOND, op Woensdag 26 October, des avonds te 7 ure, in het Evangelisatiegebouw, Bazarlaan No. 9, te 's-Gravenhage.

Voorganger: Dr. W. VAN DEN BERGH, Predikant te Voorhuizen.

Namens den Kerkeraad der Nederl. Geref. Gemeente (doleerenden), P. J. PLATTEEL, Praesit.

H. VAN DER HOOP, Scriba.

's-Gravenhage, 15 October 1887.

Gatalogus van HÖVEKER & ZOON te Amsterdam.

INHOUD:

Voor volwassenen.

Stichtelijke leetuur. — Dagboeken. — Verhalen en Belietrie. — Biographiën. — Kleine boekjes ter verspreiding onder volwassenen.

Voor jongelieden en kinderen.

Plaatwerken en Verhalen. — Kleinere boekjes ter verspreiding en uitdeeling. — Kerstboekjes. — Kerstliederen. — Liederen voor Goeden Vrijdag enz. — Boekjes voor de Lijdensweken, Paasch, Hemelvaart- en Pinksterfeesten. — Kleine boekjes voor Avondmaalsgangers. — Traktaates. — Platen en Bloemkaarten. — Teksten in kleurendruk.

ONGEVEER DUIZEND TITELS.

Op franco aanvraag franco en gratis toezending.

OOST-INDIË.

Nederlanders, die dienstnemen bij het Indische leger ontvangen bij het aangaan van een zesjarige verbintenis een handgeld van DRIEHONDERD GULDEN.

Aanbrengpremie TIEN GULDEN.

Nadere inlichtingen zijn gratis te bekomen bij het Departement van Koloniën en bij alle Burgemeesters.

Nummer 2 van het: »Maandblad van Evangelisten van de Nederlandse Vereniging van Vrienden der Waarheid«, wordt 19. November den ons bekenden geabonneerden toegezonden.

Niettegenstaande mij door den vorigen redacteur een lijst van abonneeten is ter hand gesteld, blijkt mij bij herhaling dat die lijst — om welke reden weet ik niet — niet in orde is. Reeds waren enkele alzo onwillekeurig overgeslagen geabonneerden zoo vriendelijk, zich bij mij op te geven. Mag ik het verzoek om dat voorbeeld te volgen aan anderen richten, die in hetzelfde geval verkeeren? Ook met nieuwe abonneeten vul ik mijne lijst gaarne aan.

W. DE JONG, Lijnbaansgracht 65, Amsterdam, Oct. 1887. (514)

Bij J. A. WORMSER, te Amsterdam, verscheen:

De hoogste vrijheid.

REDE, gehouden bij het overdragen van het rectoraat der Vrije Universiteit, den zosten October 1887, door

Jhr. Mr. A. F. de Savornin Lohman.

Prijs f 0.60.

Vrije Universiteit.

»De Heere heeft groote dingen bij ons gedaan, dies zijn wij verblijd!« Dit mag ook onze toon zijn bij de herdenking, hoe de Heere onze geliefde stichting nu gedurende zeven jaren heeft staande gehouden. Dinsdag 30 dezer immers was het haar zevende jaardag. Wel mocht Dr. Van Goor er aan herinneren op den dank- en bedestond, dat het Sabbatjaar — onder Israël een jaar van ruste — voor de Vrije Universiteit in dien zin geen rust, doch wel veel strijd en worsteling had aangebracht; doch elke strijd, waarbij men gelooven mag, dat de overste Leidsman voorman staat, mat niet af, doch staalt den moed en versterkt de hoop. »Jezus Christus moet als Koning heerschen« — op elk gebied des levens, ook op dat der wetenschap, dit woord des apostels was dan ook terecht het motto, waarbij de beide voorgangers in die reus der gebeds de aandacht van het belangstelling gehoor bepaalden. Maar wanneer zal dat zijn? Nu; indee bedest. Dat geen het tekstwoord duidelijk aan, want er volgt onmiddellijk: »Totdat Hij al de vijanden onder zijne voeten zal gelegd hebben.« Wanneer de nieuwe hemel en de nieuwe aarde zullen gekomen zijn, zijn er geen vijanden meer te onderwerpen; doch nu, terwijl de wereld nog vijandig tegen hem overstaat, moet zijn Koningschap worden uitgeroepen.

En dat is het werk van zijn volk. Dat doet ook de Vrije Universiteit door haar bestaan. Zij is ook een banier, opgericht tegen den vijand. Zij schrijft met duidelijke letters in haar vaandel: »Jezus Christus is de van God gezalfde Koning. Alle knie buige zich voor Hem en alle tong belijde, dat Hij de Heere is.« Zonder dat had zij geen reden van bestaan, maar juist daarom ondervindt zij zoo felle tegenstand. Want de erkenning van het Ko-

W. HOVY.

De verantwoording der ingekomen gelden zal D. V. de volgende week plaatshebben.

S. J. SEEFAT, Penningmeester.

Lijnbaansgracht 248.

SCHOTSCHES ZENDINGSKERK. GODSDIENSTVEREENING.

Zondagvoormiddag, 10 uur, F. W. A. KOREF, Zondagavond, 6 uur, A. VAN OS.

Vrijdagavond, 8 uur, Vergadering met de leden der afd. Amsterdam van de Nederl. Vereen. voor Israël en Hierosolyma-Capla.

GEDRUKT TER KON. NEDERL. STOOMDRUKKERIJ WARMOESTRAAT 166, AMSTERDAM.

Dit blad
Bijdragen
van dit blad
aan de ADA
Inzendingen
kunnen voor

De
TWAALF

Een von
van Melch
van Aaron
van Aarons
Op den
dat alle pr
ons gehele
gaven en bi
die ons ge
uit dien ho
beschikken
en der ver
schikking
we het onz
in het pri
volmondige
onserszijds
goed en re
bepalen.